

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Факультет іноземної філології
Історичний факультет

СХОДОЗНАВСТВО. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

*Тези доповідей
I Міжнародної науково-методичної конференції
20 березня 2020 р.*

Харків – 2020

УДК 81'243
ББК 81.2
С91

Укладачі: Н.В. Руда, Л.М. Ямпольська

Організаційний комітет конференції:

І.Ф. Прокопенко – академік НАПН України, доктор педагогічних наук, ректор (голова);

Ю.Д. Бойчук – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи ХНПУ імені Г.С. Сковороди (заступник голови);

Хошіно Юічі – Другий секретар Посольства Японії в Україні (заступник голови).

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей I Міжнародної науково-методичної конференції, 20 березня 2020р. – Х. : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2020. – 258 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 4 від 15.06.2020р.

До збірника увійшли тези доповідей, присвячені проблемам східної філології, освіти та виховання, методики викладання сходознавчих дисциплін, перекладу, літературознавства, історії, економіки, політики, соціуму країн Сходу. Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних та історичних спеціальностей.

Видано за рахунок укладачів

©Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
© Н.В. Руда, Л.М. Ямпольська

століть.....	168
Чжан Чже. Натюрморт у сучасному китайському мистецтві: основні тенденції розвитку.....	170
Чупир Ю.В. Історія китайського цирку та його місце у сучасній світовій культурі.....	172

ІСТОРІЯ СХОДУ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Гишко Г.Б. Аналіз поєднання нових форм агресії у локальних конфліктах на Близькому Сході початку ХХІ століття.....	173
Гоков О.О. «Военно-статистическое исследование» и «военная разведка» Российской империи относительно Ирана во второй половине XIX в.: понятия и их наполнение.....	175
Кошовий С.А. Нові горизонти глобальної дипломатії на прикладі Китайської Народної Республіки.....	179
Мачарадзе В.В. «Революція троянд» у Грузії та її наслідки.....	181
Пилипчук Я.В. Кавказская Албания между хазарами и арабами.....	184
Пількевич В.О. Великий Китайський мур у списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.....	186
Потульницький Г.В. Причинки до історії мазепинської еміграції в контексті протистояння інтересів Франції та Росії в Криму у 1750-х рр.....	187
Сухобокова О.О. Початки формування української громади Зеленого Клину (1880-ті рр. – 1914 р.).....	189
Фалько С.А. Военна модернізація на Сході: поставки зброї з Європи і США в Азію у другій половині XIX – на початку XX ст.....	191
Ціватий В.Г. Концепт «Восток» и особенности внешней политики республики Индия (2018-2020 гг.): институциональный и историко-традиционный дискурсы.....	195
Ямпольська Л.М., Абдулкадер Ардалан Латіф Абдулкадер. Концепція джихаду в ісламській цивілізаційно-культурній традиції (теоретичний аналіз)..	197
Блажко Ю.Г. Шовковий шлях.....	200
Воронін Є.І. Особливості диктатури Ж.-Б. Бокасси в центральноафриканській Республіці (1966–1979 рр.).....	201
Ляшевська Г.І. Причини політики «сакоку» в Японії.....	203
Марченко В.С. Міжкорейське культурне співробітництво у врегулюванні корейської проблеми.....	205
Мельникова А.С. Радіо «Télévision Libre des Mille Collines» як інструмент міжнародної ворожнечі у Руанді 1994 року.....	207
Прочкарук Д.О. Діяльність ФАТХ під керівництвом Ясіра Арафата (1969-2004 рр.).....	209
Савченко Т.О. Восточное влияние на греческую архитектуру в период эллинизма.....	211
Сумцов Р.С. Кохінська битва 1944 р.....	212
Тарасенко О.В. Лев Ілліч Мечников – співзасновник Токійського університету.....	214
Хижняк І.А. Система военного управления Персидской империей в период правления Дария I.....	216
Цибульник В.В. Країни Магрибу в XV–XVI ст.....	217
Якібчук О.Ю. Перехід від османізму до тюркізму: ідеологічний аспект.....	219

ЕКОНОМІКА, ПОЛІТИКА, СОЦІУМ КРАЇН СХОДУ

Беззубенко А.В. Індія і США: шлях до стратегічного партнерства.....	220
Олійник О.М. Історичний розвиток права в Індії.....	222

Таким образом, система военного управления Персидской империей обладала чёткой организацией и иерархией, на вершине которой находился правитель государства, а уже ниже него находились представители высшего военного командования, состоявшего преимущественно из персов, а также военные наместники и чиновники, следившие за состоянием армии в мирное время.

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ И ЛИТЕРАТУРЫ

1. Head D. The Achaemenid Persian Army. Yorkshire: Montvert Publications, 1992. 72 p.
2. Бехистунская надпись; пер. с древнеперсид. М.А. Дандамаева. История Древнего Востока. Тексты и документы; под ред. В.И. Кузищина. М., 2002. С. 390-397.
3. Геродот. История; пер. с древнегреч. Г.А. Стратановского. Л.: Наука, 1972. 600 с.
4. Ксенофонт. Домострой. IV, 6-7. URL: <http://ancientrome.ru/antlitrt/t.htm?a=1348108000> (дата обращения: 18.02.2020).
5. История Ирана с древнейших времён до конца XVIII века / Н.В. Пигулевская, А.Ю. Якубовский, И.П. Петрушевский и др.; под ред. В.В. Струве, И.А. Орбели и И.П. Петрушевского. Л.: Издательство Ленинградского университета, 1958. 389 с.
6. Рунг Э.В., Габелко О.Л. Скифский поход Дария I и древнеперсидская надпись из Фанагории. Вестник древней истории. 2018. № 4. С. 847-869.
7. Ксенофонт. Анабасис; пер. с древнегреч. М.И. Максимовой. М.-Л.: Издательство Академии наук СССР, 1951. 297 с.

КРАЇНИ МАГРИБУ В XV–XVI СТ.

Цибульник Вікторія Вікторівна, студентка 3 курсу історичного факультету

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Науковий керівник: к.і.н., доц. Л.М. Ямпольська

Території, які географічно розташовані у Північній Африці на захід від Аравійського півострова та Єгипту, середньовічні історики і географи називали Магрибом (араб. «захід»). Магриб – це гірський регіон, високо піднятий над прилеглою до нього з півдня пустелею і різко від неї відмежований. Із заходу країни Магрибу омиває Атлантичний океан, з півночі і сходу – Середземне море. У VII–VIII ст. території сучасних Алжиру, Тунісу, Лівії та Марокко були включені до складу арабо-мусульманської держави. Таким чином, у цей період країни Магрибу та держави Близького і Середнього Сходу починали асимілюватися і ставати частиною єдиного історико-культурного та релігійного простору [1, с. 423].

Завдання, які ставить автор у даній публікації: проаналізувати, яким чином впливали військові втручання на життя місцевого населення, вихованого на арабських традиціях і культурі; з'ясувати, чи вдалося військам Османської імперії та європейським колоністам вплинути на зміну ідентичності арабського населення Магрибу.

У XV–XVI ст. території Північної Африки знаходилися у стані економічного занепаду. Країни потерпали від феодалної роздробленості і міжусобних конфліктів, які доходили до війн [3, с. 184]. Таким чином, нестабільність всередині країн послаблювала можливість їхнього опору військовим вторгненням і захоплення з боку іноземних держав.

Першою країною, що зазнала вторгнень, була Марокко. Озброєні війська португальців зайняли місто Сеуту (1415 р.). На цьому вони не зупинилися і продовжували завойовувати важливі густонаселені пункти, у тому числі й Танжир (1471 р.). Колонізатори швидко встановлювали свої порядки на захопленій території Північного Марокко, оскільки саме вона була їм стратегічно важливою через вихід до узбережжя Атлантичного океану. Португальці-завойовники швидко побудували укріплені пункти і розташували в них гарнізони. Жителі Марокко повинні були сплачувати постійну данину

грошима, прикрасами, цінними речами побуту і продуктами харчування. Часто європейські завоювальники здійснювали набіги по території всієї країни і спустошували міста, села, грабуючи населення. Таким чином, чоловіки, жінки та діти потрапляли в полон і продавалися в рабство [3, с. 189-190].

Іспанці також не втрачали можливості вести активні військові вторгнення. Наприкінці XV ст., після того, як в Іспанії закінчилася Реконкіста, війовничі іспанські ідальго вирішили продовжувати «богоугодні війни» проти «невірних» і почали активно нападати на країни Північної Африки. Успіх посміхався іспанцям, і тому в перше десятиліття XVI ст. вони захопили важливі стратегічні міста північноафриканського узбережжя. Головним їхнім досягненням було встановлення панування над Тлемсенською державою, яка була не тільки сильна, а й відзначалася багатим культурним надбанням [3, с. 182].

Одні з найбільш успішних завоювальницьких походів на початку XVI ст. в Північній Африці здійснювали турки. Хайреддін Барбаросса, або Хизир-рик, якому у спадок від старшого брата перейшла місія захоплювати нові землі, у 1518 р. приєднав території Алжиру, за що османський султан Сулейман I призначив його головнокомандувачем усього флоту і бейлербеєм [1, с. 297]. За наказом султана Хайреддін Барбаросса отримав у розпорядження турецькі батареї і чотирьохтисячний загін, сформований за зразком яничарського війська.

Алжир мав вихід до Середземного моря, тому пірати Хайреддіна Барбаросси не могли цим не скористатися. Оскільки Османська імперія в той час уклала негласний союз із Францією (1528 р.), пірати Хайреддіна Барбаросси вели активні військові дії проти противників короля Франції Франциска I. Головним їхнім ворогом була Священна Римська імперія [2, с. 91]. Враховуючи той факт, що османський флот відзначався своєю чисельністю, значну роль відігравали захоплені в полон чоловіки, які ставали гребцями на галерах і виконували всю важку фізичну роботу під час піратських військових походів [1, с. 298].

Завойовники з Османської імперії мали на меті зберегти за місцевими феодалами (осілими і кочовими) їхні володіння і станову приналежність. Вони дозволяли зберегти їм традиції ведення господарства та взаємин із рабами. Однак титул бейлербея, наданий султаном Османської імперії Хайраддіну Барбароссі, що мав у своєму підпорядкуванні ціле місто, вимагав сплати податків. Звісно, паша прагнув швидкого збагачення, тому він не тільки оподатковував місцеве населення, а й вдавався до грабунків і вимагань [1, с. 299]. Частину свої податей він відсилав до Стамбула, частину витрачав на утримання війська і свити.

Таким чином, турки все ж таки намагалися не тільки грабувати населення, а й насаджувати свою культуру та мову. Арабська мова була замінена в державних і військових установах на турецьку. Незважаючи на це, в художній, науковій і релігійній літературі арабська мова продовжувала активно існувати, деякі турецькі вчені навіть почали писати цією мовою. Це пояснюється тим, що арабська культура, яка існувала тривалий час, зміцнила свої традиції, і тому асимілювати населення Північної Африки туркам практично не вдалося.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

1. Жюльєн Ш.-А. История Северной Африки (Тунис, Алжир, Марокко): В 2-х т. Т. 2. От арабского завоевания до 1830 г. М.: Изд-во иностранной литературы, 1961. Гл. VI. Турецкое господство в Алжире и Тунисе. 423 с.
2. История Турции: В 4-х т. Том 1. Эпоха феодализма (XI–XVIII вв.). Л.: Изд-во Ленинградского университета, 1963 г. 314 с.
3. Видясова М.Ф. Социальная структура доколониального Магриба. Генезис и типология. М.: Наука, 1987. 300 с.

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей
I Міжнародної науково-методичної конференції

Відповідальний за випуск: (Руда Н.В.)

Комп'ютерна верстка: Петрищева О.В.

Коректор: Коробкіна І.М.

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності несуть автори

Підписано до друку Формат Папір офсетний.

Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний. Ум. друк. арк.

Обл.-вид. арк. Зам № Тираж прим. Ціна договірна.